

Karácsony utáni 2. vasárnap

Jn 1,1–18

„Az Ige testé lett”

Máté és Lukács az Evangéliumot Jézus gyermekkoráról írt történetekkel vezeti be. Ezek a naiv népies elbeszélések meghatározzák a karácsony légkörét. Ezekből fejlődtek a betlehemes játékok, a népi elbeszélések világában ezek határozták meg Jézus születése ünnepének énekeit, hangulatát.

János evangéliumában mást találunk: a hellenista filozófia és a gnosztikus himnusz stílusában egyetlen himnusz sűrítve tartalmazza azt a drámai ellentétet, amit az Evangélium majd kifejt. Ezért szokás János prologusának nevezni ezt a himnuszt, amely egyike az Újszövetség más helyein található híres himnuszoknak. A korintusi levélben olvashatjuk a Szeretet-himnuszt, a Zsidó levélben (5,5–10) Krisztus főpapságáról szóló himnuszt, – filippi levélben (2,6–11) Jézus üdvtörténeti szerepéről szóló himnuszt. Hasonlót találunk az efezusi (1,3–14) és a kolosszei (1,15–20) levélben is, de ez a műfaj szerepel az első timóteusi levél 3. fejezetének 1 6 . é s

a Jelenések könyve 11. fejezetének 15–18. versében is.

A keresztény himnuszoköltészet Palesztinából, az arám nyelvű keresztények köréből indul ki, de hamar visszhangra talál a görög nyelvűek között is. A zsinagógától elkülönült Krisztus-követők másként szervezték meg vallási életüket, mint a zsinagógában maradt társaik. Az ünneplés szombatról vasárnapra tevődik, az írás felolvasásának szokása a prófétai szakaszokra terelődik, és minden vasárnap szót kell ejteni Jézusról, a közösség Lelkéről. Az eucharisztikus emlékezést imákkal veszik körül, a keresztség beiktatási szertartásánál pedig az Egyház új tagjainak ki kell nyilvánítaniuk hitüket Jézusban. Mindezek a szertartások ünnepélyes formulákat kívánnak. Szakrális jelentőséget tulajdonítottak annak, hogy valakivel együtt elmondanak egy imát. Ezek az imák a közösséghez tartozás szimbolikus kifejezéseivé váltak.

A korán kialakult szertartások, keresztelés és az eucharisztikus liturgia folytatta a hellenisztikus zsinagóga hagyományát, hogy hitvilágukat megfogalmazzák himnikus formában is. Ezek a hitvallási formulák szépségükkel megragadták az ima hallgatóit, és rö-

zítették a keresztény közösség közös hitét Jézusban. A jogi kényszerrel rendelkező zsinatok előtti időszak ez, amikor a közösségben gyakorolt hit legszebb megnyilatkozásait adja tovább az egész közösség. A lelkes gyülekezet teológiai slágereiről van szó, amelyben hitüket és lelki állapotukat is megéneklük az őskeresztények. Ilyen himnuszt dolgozott fel, illesztett az evangéliuma elejére János. Benne mindent összefoglalt, amiről beszél majd az evangéliumában. Ez az Evangélium egyrészt a teológiailag érzékeny szemtanú érzékenységgel adja vissza Jézus életének epizódjait, másrészt értelmezi az egyházközösség szükségleteinek megfelelően Jézus szavait, és gesztus értékű tetteit.

Lehetetlen, hogy ne legyen személyes Jézus-képünk. Lehetetlen, hogy ne fogalmazzuk meg karácsony kapcsán, mi a véleményünk Isten szeretetéről. Lehetetlen, hogy a szeretet gyakorlása közben ne alakuljon ki egyéni véleményünk Isten szeretetének tetteiről. A mai János-prológos Jézus Krisztus jelentőségét foglalja össze, és amikor ezt elmondja vagy meghallgatja a hívő, gondolkodásában megelevenedik a Jézusról kialakított keresztény kép. Jézus több mint betlehemi gyermek, és több mint Heródes által üldözött megjövendölt király. Jézus Isten gondoskodásának látható jele. Ezt a himnuszt azért írták, hogy bevezessen egy Evangéliumot, amely Isten Fia által művelt üdvörtöneti tetteiről szól. Azért őrizték meg, mert a hívőket emlékeztette arra, hogy a szeretet cselekedeteiben, amelyeket véghez visznek, testet ölt Isten szeretete. Az üdvösség művét azok a Krisztus-hívők építik tovább, akik az Evangéliumot meghallják, megélik és megvalósítják!

A világosság befogadónak imája

Mennyei Atyánk! A te teljességedből kaptuk a kegyelmet, mellyel imádkozhatunk téged. Köszönjük, hogy felnyitottad szemünk a világosságra, és most már életünk része vagy. Köszönjük, hogy bár téged sosem láttunk, Fiad kinyilatkoztatott nekünk, hogy a sötétséget örökre elkerüljük. Te vagy az életünk, az emberek világossága. A világnak mi másra lenne szüksége, mint rád, hiszen nélküled a világ vak utakon jár. Te vagy az Ige, mely cselekvésre ösztönöz

*minket, hogy nap mint nap felismerjünk életünkben, és Jánost követve tanúságot tegyünk rólad. Mert mit is jelent: kinyilatkoztatni, világossággá lenni, az Igének megtestesülni? Nem mást, mint szeretetből áldozatot vállalni.
Amen*